

Uzasadnienie

Na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz. U. z 2024 r. poz. 1478), uznanie za rezerwat przyrody następuje w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia regionalnego dyrektora ochrony środowiska, które określa jego nazwę, położenie lub przebieg granicy i otulinę, jeżeli została wyznaczona, cele ochrony oraz rodzaj, typ i podtyp rezerwatu przyrody, a także sprawującego nadzór nad rezerwatem. Regionalny dyrektor ochrony środowiska, w drodze aktu prawa miejscowego w formie zarządzenia, po zasięgnięciu opinii regionalnej rady ochrony przyrody, może zwiększyć obszar rezerwatu przyrody, zmienić cele ochrony, a w razie bezpowrotnej utraty wartości przyrodniczych, dla których rezerwat został powołany - zmniejszyć obszar rezerwatu przyrody albo zlikwidować rezerwat przyrody.

Rezerwat przyrody „Janiewickie Bagno” uznany został zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 15 maja 1962 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody (M.P. Nr 50, poz. 244, zm. z 1982r. Nr 8, poz. 31 i Nr 20, poz. 179) w celu zachowania ze względów naukowych i dydaktycznych fragmentu boru bagiennego na torfowisku przejściowym ze stanowiskiem reliktywnej maliny moroszki oraz innych typowych roślin boru bagiennego. Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie z dnia 20 stycznia 2017 r. w sprawie rezerwatu przyrody „Janiewickie Bagno” (Dz. Urz. Woj. Zachodniopomorskiego poz. 423) zaktualizowano ww. akt prawny w oparciu o wytyczne Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska odnośnie formy i zakresu przygotowywanych zarządzeń w sprawie rezerwatów przyrody. Powierzchnia rezerwatu zgodnie z ww. zarządzeniem wynosiła 162,28 ha.

Niniejszym zarządzeniem dokonano powiększenia granic rezerwatu na wniosek Nadleśnictwa Sławno oraz rozszerzenia celu ochrony ze względu na ujęcie w granicach rezerwatu nowych ekosystemów. Obecny cel ochrony w rezerwacie jest zachowanie kompleksu torfowiskowego z torfowiskiem wysokim typu bałtyckiego oraz torfowiskami przejściowymi i borami bagiennymi, wraz z florą typową dla torfowisk, w tym stanowiskiem maliny moroszki *Rubus chamaemorus*.

Obszar, o który powiększono rezerwat posiada powierzchnię 206,09 ha i w całości zlokalizowany jest na obszarze będącym w zarządzie Nadleśnictwa Sławno. Obejmuje on następujące wydzielania leśne (wg Planu Urządzenia Lasu Nadleśnictwa Sławno na lata 2019-2028): 257a, b, c, d, 258c, d, f, g, 254f, 259 a, b, c, d, g, g-99, h, i Leśnictwa Kosiarzewo, 262 a, b, c, 263 a, b, c, g, f, d-99, 267a Leśnictwa Ostrowiec, 308 f, g, h, i, 309a, b, c, d, f, g, h, i, 315a, b, c, d, 321a, c, g, 320a, b, c, d, 264 a Leśnictwa Janiewice oraz części wydzieleń: 321 b, d, f, i, h (do drogi leśnej) Leśnictwa Janiewice.

Koncepcję powiększenia rezerwat przyrody „Janiewickie Bagno” zaproponowało Nadleśnictwo Sławno już w roku 2005. Propozycja ta w roku 2006 uzyskała pozytywną opinię Pana Pawła Pawlaczyka z Klubu Przyrodników. W tym samym roku Klub Przyrodników przeprowadził na terenie rezerwatu przyrody działania ochrony czynnej w ramach projektu „Ochrona wysokich torfowisk bałtyckich na Pomorzu”. Walory przyrodnicze proponowanego powiększenia potwierdzone zostały również podczas lustracji terenowej przeprowadzonej w dniu 24 maja 2023 r. przez pracowników Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Szczecinie oraz Nadleśnictwa Sławno.

Zmiana granic rezerwatu obejmująca przyłączenie lasów w części północnej, południowej i wschodniej rezerwatu uzasadniona jest wysokimi walorami oraz wzajemnymi powiązaniem ekologicznymi tych obszarów z obszarem rezerwatu przyrody. Północną część powiększenia stanowią zbiorowiska o przejściowym charakterze (stadia sukcesyjne na dawnych torfowych łąkach) oraz wiekowe sosnowe lasy z drzewostanem w wieku 170 - 200 lat. Objęcie tej części ochroną rezerwatową zapewni kompleksową ochronę ekosystemów torfowiskowych w granicach rezerwatu. Część południową powiększenia (oddz. 309 i 315) stanowią płaty boru bagiennego *Vaccinio uliginosi-Pinetum* 91D0 porastające murszejące torfy wysokie i przejściowe. Obszar ten stanowi południowy skraj kopuły torfowiska wysokiego, który dotychczas przecięty był granicą rezerwatu. Włączenie go zatem do rezerwatu przyrody zapewni objęcie jego granicami całego południowego skłonu kopuły. Największymi walorami przyrodniczymi charakteryzuje się część wschodnia proponowanego powiększenia rezerwatu. Znajduje się ona pod wyraźnym wpływem wypływających spod mineralnego zbrocza wód podziemnych, co wyraźnie odróżnia ją ekologicznie od charakteru dotychczasowego rezerwatu. Na obszarze tym stwierdzono 4 typy siedlisk przyrodniczych: 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z *Scheuchzerio-Caricetea*), 7230 górskie i nizinne torfowiska

zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk, 91D0 bory i lasy bagienne (*Vaccinio uliginosi-Betuletum pubescentis*, *Vaccinio uliginosi-Pinetum*, *Pino mugo-Sphagnetum*, *Sphagno girgensohnii-Piceetum* i brzozowo-sosnowe bagienne lasy borealne) oraz 91E0 łągi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (*Salicetum albo-fragilis*, *Populetum albae*, *Alnion glutinoso-incanae*, olsy źródłiskowe) występujące tu głównie w wariantcie źródłiskowym. Do stwierdzonych na tym obszarze cennych gatunków flory zaliczyć możemy: nerecznicę grzebieniastą *Dryopteris cristata*, bobrek trójlistkowy *Menyanthes trifoliata*, rosiczkę okrągłolistną *Drosera rotundifolia*, kukulkę plamistą *Dactylorhiza maculata*, sit tępokwiatowy *Juncus subnodulosus*, bażynę czarną *Empetrum nigrum*, torfowiec magellański *Sphagnum magellanicum*, torfowiec obły *Sphagnum teres*. Lista gatunków cennych z pewnością jest dłuższa ale wymaga to przeprowadzenia obserwacji terenowych w bardziej optymalnym okresie. Istotną wartością przyrodniczą proponowanego do włączenia obszaru powiększenia rezerwatu (szczególnie części północnej oraz wschodniej) są rozmaite stadia sukcesyjne i dynamiczne zbiorowisk leśnych powiązane ze zróżnicowanym sposobem zasilania hydrologicznego oraz gradientem żyzności. Procesy te zachodzą od wielu lat bez widocznej ingerencji człowieka (wyłączenie z gospodarki leśnej).

Mając powyższe na uwadze obszar objęty powiększeniem stanowi cenne uzupełnienie walorów przyrodniczych dotychczasowego rezerwatu oraz powiększy areał chronionych w obiekcie cennych siedlisk przyrodniczych i zbiorowisk roślinnych. Dodane zostaną niewystępujące w dotychczasowych granicach torfowiska przejściowe oraz mechowiska alkaliczne, powiększony zostanie także areał boru bagiennego.

Jednocześnie dla zachowania czytelności przebiegu granic rezerwatu w terenie, granice zostały poprowadzone do istniejących dróg leśnych, co zapewni zarządcy terenu prowadzenie działań ochronnych w samym rezerwacie, jak również prac gospodarczych w lasach bezpośrednio z nim graniczących.

Projekt niniejszego zarządzenia został opracowany z uwzględnieniem Wytycznych Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie redagowania zarządzeń regionalnego dyrektora ochrony środowiska dotyczących rezerwatów przyrody. Powierzchnia rezerwatu wynika z powierzchni poligonu opisanego współrzędnymi punktów załamania granicy rezerwatu (matematyczna suma pola powierzchni rzutu). Zgodnie z dokonanymi obliczeniami wynosi ona 368,37 ha.

Projekt niniejszego zarządzenia przygotowany został na wniosek Nadleśnictwa Sławno (pismo z dnia 7 marca 2023 r., znak: ZG.7212.11.2023). Przebieg granic rezerwatu ustalono na podstawie pisma Nadleśnictwa Sławno z dnia 10 października 2024 r., znak: Z2G.7212.6.2024.

Według Ewidencji Gruntów i Budynków rezerwat swoim zasięgiem obejmuje działki ewidencyjne nr 254/1 (część), 259 (część), 263/1 (część), 267 (część) obręb ewidencyjny Ostrowiec, gmina Malechowo, nr 258/1, 257/2, 262/1, 261/1, 266, 265/1, 308, 309/1, 315, 314/1, 264, 320/1, 321/1 (część) obręb Janiewice, gmina Sławno, własności Skarbu Państwa w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe.

Nadzór nad przedmiotowym rezerwatem powierzony został Regionalnemu Konserwatorowi Przyrody w Szczecinie.

Zarządzenie będzie miało wpływ na wydatki Budżetu Państwa, w zasobach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Szczecinie związane z koniecznością przygotowania dodatkowego oznakowania nowych granic rezerwatu tablicami urzędowymi, regulaminowymi i informacyjnymi. Część środków na ww. prace pochodzić będzie z funduszy zewnętrznych. Zarządzenie nie będzie mieć bezpośredniego wpływu na rynek pracy, konkurencyjność wewnętrzną i zewnętrzną gospodarki oraz na sytuację i rozwój regionów. Nie naruszy także przepisów zawartych w prawie Unii Europejskiej.

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 13 ust. 3 ustawy o ochronie przyrody został pozytywnie zaopiniowany przez Regionalną Radę Ochrony Przyrody (uchwała Regionalnej Rady Ochrony Przyrody nr 9/2024 z dnia 17 października 2024 r.).

Pismem z dnia 15 listopada 2024 r., znak: DZP-WO.6200.82.2024 Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska wniósł uwagi do przedłożonego projektu zarządzenia w zakresie załączników mapowych, tj. konieczności uszczegółowienia objaśnień źródeł map podkładowych. Uwagi

Generalnego Dyrektora Ochrony Środowiska zostały uwzględnione, dokonano korekty załączników mapowych w projekcie zarządzenia.

Projekt zarządzenia, na podstawie art. 59 ust. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009 r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. z 2023 r. poz. 190), został uzgodniony z Wojewodą Zachodniopomorskim pismem z dnia 25 listopada 2024 r., P-1.0522.26.2024.KD.